

VELIKI SKOVIK *Otus scops* IN ČUK *Athene noctua*

Eurasian Scops Owl & Little Owl – 10 males of Eurasian Scops Owl, 3 males of Little Owl and 1 individual of Long-eared Owl *Asio otus* in the village of Kuna in the central part of the Pelješac Peninsula during the night owl census on April 30th 1997 (South Dalmatia, Croatia)

Dalmacija, zlasti pa polotok Pelješac, ima še precej zanimivih in ohranjenih predelov, med katere lahko štejemo tudi dalmatinske vasi, v katerih ptic, zlasti sov, ne manjka. Spomladi 1997 sva se z Borutom Rubiničem odpravila na najino prvo ornitološko ekspedicijo po južni Dalmaciji. Nastanila sva se v vasici Kuna, ki leži nekje v osrednjem delu Pelješca. Vas ni pretirano velika, čeprav je ena večjih na polotoku. Okolico vasi porašča borov in hrastov gozd z makijo, vmes pa so manjši vinogradni in polja. 30.4.1997 sva se odločila, da podrobnejše popisuje nočni ptičji živelj v vasi. Prav presenečena sva bila, ko sva naštela 10 klicočih samcev velikega skovika in 3 čuke, v okolici vasi pa še 5 pojčih slavcev *Luscinia megarhynchos* in eno (1) podhujko *Caprimulgus europaeus*. 3. 5.1997 pa sva imela priložnost poslušati še oglašanje samca male uharice *Asio otus*. Zanimivo je, da veliki skoviki in čuki živijo skupaj ter si celo delijo gnezditveni prostor, saj oboji gnezdijo v linah in na podstreljih hiš. Prav zanimiva je tudi ugotovitev, da sva veliki skovike na Pelješcu poslušala predvsem v vaseh, v gozdu in makiji pa so redki, kar kaže na prilagojenost velikega skovika na gnezdenje v antropogenih habitatih in ne v duplih, kot smo bolj ali manj vajeni v Sloveniji. Takšno stanje, kakršno je danes v vaseh južne Dalmacije, je bilo verjetno nekoč tudi v Sloveniji, kjer sta bili obe sovi na začetku stoletja še precej številni, zlasti veliki skovik (PONEŠEK, J. (1917): Naše ujede – Sovi. Muzejsko društvo za Kranjsko, Ljubljana), danes, na pragu novega stoletja, pa obe vrsti le še životarita po nekaterih še ne tako uničenih slovenskih krajih. Upajmo, da se scenarij, ki ga narekuje moderna hitro razvijajoča se družba, ki hlasta po vseh dobrinah, ki jih lahko iztrga naravi, ne bo ponovil v teh idiličnih dalmatinskih vasicah, kjer so večeri še vedno polni čukanja velikih skovikov in skovikanja čukov.

Al Vrezec, Pražakova 11, 1000 Ljubljana

VELIKI SKOVIK *Otus scops*

Eurasian Scops Owl – bred in apple tree in an orchard at Markovci (Goričko, NE Slovenia): June 30th five eggs, August 9th 1997 two young in the hole of apple tree.

Dne 30.6.1997 je v Markovcih na Goričkem kolega Damijan Denac med kartiranjem ptic v sadovnjaku našel valečega skovika. Osebek je valil z delno razprtimi perutmi v duplu stare jablane. Vhod v duplo je bil na višini 1,65 m

s premerom vhodne odprtine približno 15 x 20 cm. Ob 21.00 uri dne 1.7. je bilo duplo nezasedeno, v njem pa je bilo pet (5) jajc. Kolega Luka Božič in Damijan Denac sta gnezdeče skovike obiskala še 9.8.1997. Takrat sta bila v duplu dva dorasla mladiča. Ker gre po dolgih desetletjih za prvi dokumentirani primer gnezditve v vzhodni Sloveniji, je omembe vreden čas gnezditve, za katerega menim, da je kasen. Gnezditvene biologije velikega skovika v Sloveniji ne poznamo in »pozni« skoviki bi lahko bili, denimo v notranjosti države, nekaj povsem običajnega. Se motim? Kolega Dare Šere mi je namreč povedal, da skoviki gnezdijo na Ljubljanskem barju v škorčnicah, in to potem, ko škorci že speljejo svoje mladiče.

Borut Štumberger, 2282 Cirkulane 41

VELIKI SKOVIK *Otus scops*

Eurasian Scops Owl – a torn up individual on a cart track near Zalog on September 6th 1997 (C Slovenia)

V jutranjih urah dne 6.9.1997 sem v dolini Besnice pri Zalogu (n. v. 500 m) našel na kolovozu mrtvega velikega skovika. Na hrbtnu je bil močno raztrgan, zato sem le premeril rep – 70 mm, perut – 155 mm in krak – 33 mm. Skovik je bil nedvomno na selitvi, a je postal žrtev neznanega plenilca, kajti poleti ga tu okoli še nisem videl oziroma slišal.

Ivo A. Božič, Na Jami 8, 1000 Ljubljana

VELIKI SKOVIK *Otus scops*

Eurasian Scops Owl – two calling males on February 24th 1998 on the island of Srakane Vele (Quarnero Bay, NW Croatia), and two calling males on April 8th 1999 near Koprivnica (N Croatia)

24.2.1998 sem v vasi na otoku Srakane Vele (Kvarnerski zaliv, Hrvaška) v prvi temi zaslišal oglašajočega se velikega skovika. Po krajšem prisluškovjanju, ki ga je motil edinole rahel veter, se je izkazalo, da ob robu vasi kličeta dva (2) samca. Klicoča osebka sta se oglašala slabih deset minut, potem pa je oglašanje zamrlo. Podatek je zanimiv zaradi zelo zgodnjega pojavljanja, ki bi ob takratni mili zimi lahko spodbudilo celo razmišljanja o prezimovanje te vrste na severnem Jadranu. V Evropi se severne populacije v celoti selijo. Bolj južno gnezdeče populacije so delni selivci ali stalnice. Prezimovalna populacija se pojavlja v južni Španiji, Balearih, Korziki, Siciliji, južni Italiji in Grčiji. Prezimovalno območje vrste sega od Sredozemlja do ekvatorja, večina jih prezimuje v savanah (GLUTZ VON BLOTZHEIM & BAUER 1994, Handbuch der Vögel Mittel-europas, Bd. 9, Aula-Verlag, Wiesbaden; HAGEMEIJER & BLAIR (eds.) 1997, The EBCC Atlas of European Breeding Birds, T & AD Poyser, London). Povsem kontinentalno in dokaj zgodnje opazovanje iz drugega dela Hrvaške pa se mi